

OAiB
ORTA ANADOLU
HUBUBAT, BAKLIYAT, YAğLI TOHUMLAR
VE MAMULLERİ
İHRACATÇILARI BİRLİğİ

ABD ÜLKE RAPORU

2020

Hazırlayan: Ceren COŐKUN

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
1.1 ÜLKEYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
2.1 EKONOMİK YAPI	4
2.2 ABD'NİN DIŞ TİCARETİ	6
2.3 TÜRKİYE İLE TİCARETİ	10
3. PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER	22
3.1 TİCARETİ ETKİLEYEN KÜLTÜREL FAKTÖRLER	22
3.2 PASAPORT VE VİZE İŞLEMLERİ	23
3.3 RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ	23
3.4 YEREL SAAT	24
3.5 İKLİM.....	26
3.6 DAHİL OLDUĞU ULUSLARARASI ANLAŞMALAR.....	24
KAYNAKÇA	27

1. GENEL BİLGİLER

1.1 ÜLKEYE İLİŞKİN BİLGİLER

GSYİH/Nominal ¹ (Milyon \$)	: 20.580.223 USD (IMF ² , 2018)
KBGSYİH (\$)	: 62.898 USD (IMF,2018)
Nüfus	: 333 Milyon (CIA ³ ,2020)
Yüzölçümü (km ²)	: 9.833.517 km ²
Başkent	: Washington D.C.

Kuzey Atlantik ve Kuzey Pasifik Okyanuslarına sınırı olan ABD, Kanada ve Meksika'nın arasında yer almaktadır. Ülkenin Kanada ile 8.893 km (Alaska ile 2.477 km'lik sınır dahil) ve Meksika ile 3.141 km uzunluğunda sınırı bulunmaktadır. Yüzölçümü bakımından dünyanın 3. en büyük ülkesi olan ABD, Güney Amerika ve Rusya Federasyonu'nun yarısı, Afrika Kıtası'nın onda üçü, Avrupa Birliği alanının da iki katı kadar karasal alana sahiptir.

ABD, çoğulcu demokrasiye dayalı başkanlık sistemiyle yönetilen federal bir cumhuriyettir. Federal devlet yapısı 50 Eyalet ve başkent Vaşington DC'yi (District of Columbia) içermektedir. Federal sistem uyarınca federal yönetim ile içişlerinde serbest olan eyalet yönetimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları Anayasa'da tanımlanmıştır. Kuvvetler ayrılığı prensibi hakimdir. ABD Başkanı, yürütmenin başı olarak Federal Hükümet kurum ve kuruluşlarına yönelik politikaları belirler ve yürütülmesini sağlar. Buna ilaveten, yasal olarak Başkan gümrük, vergiler ve diğer ticari konularda karar vermek ve tedbirler almak konusunda yetkili kılınmıştır. ABD Kongresi; ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı yasama biriminden oluşmaktadır. ABD'de son başkanlık seçimi 8 Kasım 2016 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, yapılan 2016 ABD Başkanlık Seçimlerine Cumhuriyetçi Parti'nin adayı olarak giren Donald John Trump ABD'nin 45. Devlet Başkanı seçilmiştir.

Dünyanın en fazla nüfusa sahip üçüncü ülkesi olan ABD'de nüfusunun %18,46'sı 0-14 yaş, %12,91'i 15-24 yaş arasında, %38,92'si 25-54 yaş arasında, %12,86'sı 55-64 yaş arasında olup, %16,85'i de 65 yaş ve üstündedir. Nüfusun %82'den fazlası kentlerde yaşamaktadır. Ortalama yaşam süresi kadınlarda 82,5 yıl; erkeklerde 78 yıldır. Gıda alışkanlıklarını göz ardı etmemek için ülkedeki etnik kökenleri paylaşacak olursak; %72,4'ü beyaz, %12,6'sı Afro-Amerikan, %4,8'i Asya kökenli, %0,98'i Amerikan ve Alaska yerlisi, %0,2'si Hawaii ve diğer Pasifik Adaları kökenli, %2,9'u iki veya daha fazla kökenli, %6,2'si de diğer etnik kökenlere mensupdur. ABD'de yaşayan Meksika, Küba, Porto Riko, Dominik Cumhuriyeti, İspanyol ve Orta veya Güney Amerika kökenli olanlar da dahil olmak üzere İspanyol / İspanyol / Latin kökenli insanlar olarak kabul edilen Hispanikler açısından değerlendirecek olursak 2010 yılı nüfusları %16,3 olup, 2050

¹ Nominal Gayri Safi Yurtiçi Hasıla cari fiyatlarla ifade üretilen tüm mal ve hizmetlerin değerini ölçer.

² IMF - International Monetary Fu.d / Uluslararası Para Fonu

³ CIA - Central Intelligence Agency / ABD Merkezi Haber Alma Teşkilatı

yılında toplam nüfusun %30,6'sını oluşturacağı tahmin edilmektedir. Bu sebeple Latin Amerika Mutfağına bakacak olursak, Gerek İnkaların hüküm sürmüş olduğu Şili, Peru, Bolivya, Ekvador bölgesi olsun gerekse Aztek, Maya gibi uygarlıklara ev sahipliği yapmış Orta Amerika bölgesi olsun, bugün geçmiş kültürlerinden kopmadıkları, yemeklerinde kullandıkları patates, mısır, biber, siyah fasulye, bal ve kakao'dan anlaşılabilir. Bunun yanı sıra kıtada severek tüketilen "tortilla" adı verilen lavaş ise yine geçmiş yemek kültürlerinin esintilerini taşımaktadır ve bu gıda alışkanlıkları Hispaniklerde de görülmektedir.

ABD topraklarının %5'i şehir ve yollardan, %16,8'i ekilebilir araziden, %0,8'i kalıcı mahsüllerden, %27,4'ü meralardan, %33,3'ü ormanlardan ve %16,7'si diğer alanlardan oluşmaktadır. ABD, çok çeşitli iklim yapısına ve çöl, dağ ve ormanlar bakımından çok fazla çeşitlilik gösteren bir topografyaya sahiptir. Michigan ve Superior gölleri, 50.000 km² alana sahip göller olup, Missouri (4.090 km) ve Mississippi (3.770 km) ülkenin en uzun nehirleridir. Doğal afetler açısından ABD önemli risk altındadır. Özellikle tropikal fırtınalar Haziran ayından Kasım ayı sonuna kadar Florida ve Körfez çevresinde büyük zararlara ve su basmalarına neden olmaktadır. Batı sahillerinde özellikle Kaliforniya'da deprem ve sarsıntılar sıklıkla yaşa

2. GENEL EKONOMİK DURUM

2.1 EKONOMİK YAPI

Dünya çapında serbest piyasa ekonomilerinin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte ve sağlanmakta olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır. Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğer doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD aynı zamanda, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında "kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli" işgücünün eğitime de büyük önem vermektedir. Tüm dünyada "beyin göçü" olarak adlandırılan, bilim ve teknoloji dallarında eğitim almış yetenekli ve zeki gençlerin ABD ekonomisine kazandırılması, sorunların çözümünde anahtar rolü olan bir araç olarak görülmektedir.

Yeni ekonomi kavramı çerçevesinde bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT), hizmet sektörünü ekonominin en önemli bileşeni haline getirmiştir. Ekonomiye yön veren başlıca sektörler; motorlu taşıtlar, uzay ve havacılık, iletişim, kimyasallar, elektronik ve bilişim (IT) sektörleridir. 1990'lı yıllarda yaşanan teknolojik dönüşüm ile birlikte geleneksel imalat sanayinin bir bölümü yüksek teknoloji ve iş gücü verimliliğine uyum sağlamıştır. Ancak ithal girdi düzeyi yüksek mamul mallar üreten sektörler ciddi zorluklarla karşılaşmış olup, üretimlerini daha düşük maliyetli ülkelerde sürdürme yoluna gitmişlerdir.

Tarım ve hayvancılık GSYİH'nin yüzde olarak küçük bir oranına sahip görünmekle birlikte oldukça verimlidir. ABD, gıda maddeleri ve işlenmiş gıda ürünleri ihracatında önde gelen ülkeler arasındadır.

İmalat sektörü, iş dünyası harcamalarındaki artışa bağlı olarak ABD'nin ekonomik toparlanma sürecinde en önde gelen sektör olmuştur. İmalat sanayinin öne çıkan alt sektörleri arasında havacılık ve uzay sanayi, telekomünikasyon, kimyasallar, elektronik ve bilgisayarlar yer almaktadır.

Hizmetler sektörü, GSYİH'nin yaklaşık %80'ini oluşturmaktadır. ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu'nun Hizmetler Sektörü Raporu'na göre, ülkenin hizmetler sektöründeki rekabet gücü, profesyonel hizmetler sektöründeki başarısından kaynaklanmaktadır. ABD hizmet ticaretinde önemli olan diğer sektörler arasında finans, sağlık, ulaşım ve emlak sektörlerini saymak mümkündür. En çok gelişme gösteren sektörler arasında perakendecilik, bilişim, sanat ve eğlence sektörleri de ön plana çıkmaktadır.

ABD gelir dağılımı eyaletler bazında farklılıklar göstermektedir. Sanayi üretiminde Kuzeydoğu'nun üstünlüğü özellikle 1990'lardan itibaren gerileme gösterse de bölgenin ekonomideki ağırlığı hala fazladır. Ağır sanayi üretiminden verimliliği yüksek hafif sanayi üretimine geçişle birlikte Batı ve Güney eyaletleri de ekonomiden daha çok pay almaya başlamışlardır. GSYİH'si neredeyse İtalya kadar olan Kaliforniya'yı büyüklük açısından Teksas, New York, Florida ve Illinois izlemektedir.

Eyaletler bazında hane başına ortalama gelire bakıldığında ise Maryland'in en yüksek gelire sahip olduğu, Mississippi eyaletinde de gelirin en düşük düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. ABD hanehalkı geliri Doğu ve Batı eyaletlerinde genellikle ortalamanın üstünde gerçekleşmiştir. 24 eyalet ile District of Columbia ortalamanın üstünde gelire sahip olurken, 26 eyalet ülke ortalamasının altında kalmıştır. Bu durum bölge olarak incelendiğinde, Kuzeydoğu eyaletlerinin (Connecticut, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York ve Rhode Island -Maine hariç-) ülke ortalamasının üzerinde gelire sahip olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Benzer şekilde Batı bölgesinde yer alan eyaletlerin (Alaska, Colorado, California, Hawaii, Utah ve Washington) hanehalkı geliri de ortalamanın üzerinde gerçekleşmiştir.

Büyüme hızı nispeten geride kalan eyaletlerde hem nüfus artış hızının az olduğu, hem de yüksek teknoloji yerine geleneksel tarım ve sanayi sektörlerinde üretime ağırlık verildiği gözlenmektedir.

Dünya ekonomisinin büyüme motoru olan ABD'nin izlemekte olduğu ticaret ve yatırım politikaları gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan tüm ülkeler tarafından her zaman çok yakından ve dikkatle izlenmektedir. ABD'de Başkan tarafından önerilen ve Kongre'de kabul edilen yıllık bütçe, uygulanacak maliye politikalarını da içermektedir. Mali yıl Ekim ayında başlayıp, Eylül ayında sonlanmaktadır. Para politikaları hükümetten bağımsız olarak Merkez Bankası tarafından düzenlenmektedir.

2.2 ABD'NİN DIŞ TİCARETİ

Genel Dış Ticaret

2019 yılında ABD'nin ihracatı bir önceki yıla göre %1,2 oranında düşmüş ve 1,6 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalatı ise bir önceki yıla göre %1,7 oranında gerileyerek 2,6 trilyon dolar olmuştur. Bu durum 2019 yılında ABD aleyhine oluşan dış ticaret açığının da bir önceki yıla göre %2,4 oranında gerilemesine neden olmuştur. ABD'nin 2019 yılında dış ticaret açığı 923,2 milyar dolardır. Toplam dış ticaret hacmi ise 4,2 milyar dolar seviyesindedir.

ABD 2,6 trilyon Dolar ithalat ile dünyanın en büyük mal ithalatçısı ve 1,6 trilyon Dolar ihracat ile Çin'den sonra ikinci en büyük mal ihracatçısı konumundadır. Hizmetler ticaretinde dünyanın en büyük ihracatçısı ve ithalatçısı olan ABD, toplam ihracat ve ithalatta da (hizmetler ve mal ticareti toplamı) lider konumdadır. Dış ticaret açığı yaklaşık 923 milyar Dolar olmakla birlikte, toplam ticaret hacmi 4,2 trilyon Dolar seviyesindedir.

Dış Ticareti Verileri (Milyon USD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2014	1.619.743	2.410.856	4.030.599	-791.113
2015	1.503.101	2.315.253	3.818.354	-812.152
2016	1.451.460	2.249.113	3.700.573	-797.653
2017	1.546.462	2.406.363	3.952.825	-859.901
2018	1.665.992	2.612.379	4.278.371	-946.387
2019	1.645.174	2.568.396	4.213.570	-923.222

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

İhracat

Uluslararası ticaret açısından bakıldığında, ABD özellikle sermaye ve teknoloji yoğun mallarda karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olup, başlıca ihraç kalemleri de bu mallardan oluşmaktadır. İhracatında öne çıkan sektörler arasında; makine, elektrikli cihazlar, mineral yakıtlar, otomotiv, havacılık ve uzay sanayi, tıbbi cihazlar, değerli taşlar ve mücevherat, plastik sanayi yer almaktadır. 2019 yılında ABD'nin ihracatında en önemli ülkeler, Kanada, Meksika, Çin, Japonya ve İngiltere'dir. Ülkemiz ABD'nin ihracatında 28. sırada yer almaktadır.

İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 \$)

GTİP	GTİP ADI	2016	2017	2018	2019
	TOPLAM	1.451.459.684	1.546.462.344	1.665.992.032	1.645.174.335
'84	KAZANLAR, MAKİNALAR, MEKANİK CİHAZLAR VE ALETLER, NÜKLEER REAKTÖRLER, BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	190.945.121	202.050.364	213.377.248	205.879.700
'27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE BUNLARIN DAMITILMASINDAN ELDE EDİLEN ÜRÜNLER, BİTÜMENLİ MADDELER, MİNERAL MUMLAR	94.005.494	139.067.570	192.681.236	199.735.686
'85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, SES KAYDETME-VERME, TELEVİZYON GÖRÜNTÜ-SES KAYDETME-VERME CİHAZLARI,AKSAM-PARÇA-AKSESUARI	166.964.105	174.308.725	176.302.383	173.185.141
'88	HAVA TAŞITLARI, UZAY TAŞITLARI VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALAR	134.742.238	131.120.940	139.438.541	136.043.357
'87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖRLER, BİSİKLETLER, MOTOSİKLETLER VE DİĞER KARA TAŞITLARI, BUNLARIN AKSAM, PARÇA, AKSESUARI	124.702.177	130.394.073	130.730.673	133.040.764
'90	OPTİK, FOTOĞRAF, SİNEMA, ÖLÇÜ, KONTROL, AYAR, TIBBİ, CERRAHİ ALET VE CİHAZLAR, BUNLARIN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARI	82.016.451	83.645.283	89.646.001	90.782.755
'39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	58.628.345	61.937.428	66.556.823	64.904.031
'71	KIYMETLİ VEYA YARI KIYMETLİ TAŞLAR, KIYMETLİ METALLER, İNCİLER, TAKLİT MÜCEVHERCİ EŞYASI, METAL PARALAR	57.780.402	60.258.627	63.795.840	59.609.828
'30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	46.828.627	44.934.808	48.345.553	53.561.670
'99	BAŞKA YERDE TANIMLANMAMIŞ ÜRÜNLER	40.131.229	42.447.292	46.153.461	48.439.559
	DİĞERLERİ	454.715.495	476.297.234	498.964.273	479.991.844

Kaynak: Trademap- 2020 (Mayıs)

İhracatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

	2015	2016	2017	2018	2019
TOPLAM	1.501.845.864	1.451.459.684	1.546.462.344	1.665.992.032	1.645.174.335
Kanada	280.582.448	266.734.465	282.458.772	299.768.502	292.381.890
Meksika	235.745.087	230.228.834	243.498.516	265.442.787	256.374.085
Çin	116.071.709	115.594.784	129.803.172	120.148.141	106.626.775
Japonya	62.441.250	63.247.049	67.587.237	75.229.208	74.652.745
İngiltere	56.103.380	55.197.491	56.256.134	66.312.723	69.156.508

Almanya	49.641.402	49.568.741	53.958.787	57.752.951	60.296.235
G.Kore	43.444.787	42.262.187	48.350.483	56.506.611	56.897.327
Hollanda	40.184.660	39.645.357	41.474.806	48.703.019	51.232.694
Brezilya	31.650.624	30.193.264	37.316.118	39.559.841	43.083.296
Fransa	31.480.817	32.637.764	34.221.182	37.652.407	38.757.932
Belçika	34.149.204	32.099.636	29.924.030	31.426.914	34.768.981
28.Türkiye	9.502.498	9.354.232	9.772.472	10.261.410	10.044.693
Diğerleri	510.847.998	484.695.880	511.840.635	557.227.518	550.901.174

Kaynak: Trademap- 2020 (Mayıs)

İthalat

ABD'nin 2019 yılı ithalatında öne çıkan sektörler arasında; otomobiller, mineral yakıtlar, telefonlar, bilgisayarlar, ilaçlar, oto yedek parçaları, serum ve aşilar, elektronik eşya, kamyon/kamyonetler ve mobilya yer almaktadır. Dünyanın en büyük ithalatçısı olan ABD'nin 2019 yılında ilk beş tedarikçisi Çin, Meksika, Kanada, Japonya ve Almanya olarak sıralanmaktadır. Çin 2007 yılından bu yana ABD'nin en önemli tedarikçisidir, fakat iki ülke arasında son dönemde oluşan gerilim ve dinamikler ticaret iş birliğini ticaret savaşına doğru çevirmeye başlamıştır. Kesinleşmemiş 2019 Trademap verilerine göre, ABD'nin Çin'den ithalatında, bir önceki seneye göre yaklaşık 100 milyar Dolarlık bir düşüş görülmektedir. ABD açısından önemi artan diğer tedarikçiler arasında Güney Kore, İngiltere, İrlanda, Hindistan, İtalya ve Fransa öne çıkmaktadır. 2019 yılında Türkiye, ABD tedarikçileri arasında 30. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin ABD pazarından aldığı pay %0,4'tür.

İthalatında başlıca ürünler (1.000 \$)

GTİP	GTİP ADI	2016	2017	2018	2019
	TOPLAM	2.249.113.117	2.406.362.556	2.612.379.157	2.568.396.449
'84	KAZANLAR, MAKİNALAR, MEKANİK CİHAZLAR VE ALETLER, NÜKLEER REAKTÖRLER, BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	315.350.475	348.601.309	385.903.156	379.040.916
'85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, SES KAYDETME-VERME, TELEVİZYON GÖRÜNTÜ-SES KAYDETME-VERME CİHAZLARI,AKSAM-PARÇA-AKSESUARİ	335.582.652	355.997.429	366.942.844	352.305.359
'87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖRLER, BİSİKLETLER, MOTOSİKLETLER VE DİĞER KARA	284.712.023	294.283.172	306.526.967	310.085.731

	TAŞITLARI, BUNLARIN AKSAM, PARÇA, AKSESUARI				
'27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE BUNLARIN DAMITILMASINDAN ELDE EDİLEN ÜRÜNLER, BİTÜMENLİ MADDELER, MİNERAL MUMLAR	163.138.185	204.019.057	241.728.103	210.111.736
'30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	92.512.013	96.879.111	115.634.522	128.237.981
'99	BAŞKA YERDE TANIMLANMAMIŞ ÜRÜNLER	86.398.617	90.992.566	101.450.435	113.246.611
'90	OPTİK, FOTOĞRAF, SİNEMA, ÖLÇÜ, KONTROL, AYAR, TIBBİ, CERRAHİ ALET VE CİHAZLAR, BUNLARIN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARI	80.548.282	86.045.384	93.394.668	96.852.214
'94	MOBİLYALAR, YATAK TAKIMLARI, AYDINLATMA CİHAZLARI, REKLAM LAMBALARI, IŞIKLI TABELALAR VB., PREFABRİK YAPILAR	63.153.427	66.961.240	72.058.613	67.172.665
'39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	50.376.130	54.722.640	61.847.821	60.576.462
'71	KIYMETLİ VEYA YARI KIYMETLİ TAŞLAR, KIYMETLİ METALLER, İNCİLER, TAKLİT MÜCEVHERCİ EŞYASI, METAL PARALAR	67.280.606	59.864.977	60.780.357	58.072.472
	DİĞERLERİ	710.060.707	747.995.671	806.111.671	792.694.302

Kaynak: Trademap- 2020(Mayıs)

İthalatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (ilk 10)	2016	2017	2018	2019	Toplamdaki Pay %
TOPLAM İTHALATI	2.249.113.117	2.406.362.556	2.612.379.157	2.568.396.449	100
Çin	481.369.890	525.801.231	563.234.622	472.473.187	18,4
Meksika	296.223.311	315.742.021	349.204.419	361.332.089	14,1
Kanada	284.181.632	306.234.188	326.203.901	327.148.117	12,7
Japonya	135.071.179	139.733.073	145.902.282	146.975.707	5,7
Almanya	116.287.929	119.975.937	128.355.334	129.866.306	5,1
G.Koe	71.888.186	73.422.999	76.207.522	79.975.187	3,1
Vietnam	43.747.879	48.421.110	51.277.516	69.385.267	2,7
İngiltere	55.275.044	54.297.162	61.852.604	64.247.561	2,5
İrlanda	45.721.195	49.089.452	57.679.282	61.989.368	2,4
Hindistan	47.732.038	50.519.512	56.443.959	59.917.192	2,3
30.Türkiye	8.493.605	9.877.488	10.897.771	11.305.543	0,4
Diğerleri	663.121.229	713.248.383	785.119.945	783.780.925	30,5

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

2.3 TÜRKİYE İLE TİCARET

ABD 2018 yılında ülkemizin en önemli 5. ihraç pazarı konumundadır ve söz konusu ülkeye ihracatımızın toplam ihracatımız içerisindeki payı %4,9'dur. ABD ile son yıllardaki ticaretimiz incelendiğinde, ülkemiz aleyhine dış ticaret açığı verildiği gözlenmektedir. 2018 yılında %4 azalan ihracatımız, 2019 yılında %8 artarak 8,9 milyar Dolar olmuştur. 2019 yılında ithalatımız 12,1 milyar Dolar iken, dış ticaret açığımız da 3,2 milyar Dolar seviyelerine gerilemiştir.

Türkiye-ABD Dış Ticaret Göstergeleri (1.000 \$)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2014	6.341.841	12.727.562	19.069.403	-6.385.720
2015	6.395.842	11.141.465	17.537.307	-4.745.623
2016	6.623.347	10.901.804	17.525.151	-4.278.457
2017	8.654.268	12.131.093	20.785.361	-3.476.825
2018	8.304.649	12.433.172	20.737.820	-4.128.523
2019	8.971.629	12.153.838	21.125.467	-3.182.209

Kaynak: TÜİK, 2020 (Mayıs)

Türkiye'nin ABD'ye İhracatında Başlıca Ürünler (\$)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%) 2019	2018 - 2019 Değişimi (%)
	TOPLAM	8.654.267.932	8.304.648.518	8.971.628.786	100	8,0
5702	Dokunmuş Halılar Ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları	428.985.994	526.311.906	625.940.602	7,0	18,9
8411	Turbojetler, Turbopropellerler Ve Diğer Gaz Türbinleri	266.677.212	325.463.893	549.721.159	6,1	68,9
8708	Karayolu Taşıtları İçin Aksam, Parça Ve Aksesuarlar	210.876.706	264.686.183	347.221.336	3,9	31,2
7113	Mücevherci Eşyası Ve Aksamı (Kıymetli Metallerden Veya Kıymetli Metallerle Kaplama Metallerden)	259.230.973	298.950.606	339.449.848	3,8	13,5
8803	88.01 Ve 88.02 Pozisyonlarındaki Hava Taşıtlarının Aksam Ve Parçaları	272.292.070	231.107.533	322.273.865	3,6	39,4
8703	Binek Otomobilleri Ve Esas İtibariyle İnsan Taşımak Üzere İmal Edilmiş Diğer Motorlu Taşıtlar (Yarış)	774.098.264	325.436.043	293.634.825	3,3	-9,8
6802	Yontulmaya Veya İnşaata Elverişli İşlenmiş Taşlar	291.280.125	294.836.688	279.758.992	3,1	-5,1

	(Kayagan Taşı Hariç), Mozik İçin Küp Şeklinde Taşl					
8701	Traktörler	147.899.121	180.345.335	199.550.387	2,2	10,6
6302	Yatak Çarşafı, Masa Örtüleri, Tuvalet Ve Mutfak Bezleri	201.202.371	195.951.774	196.679.412	2,2	0,4
2523	Çimento	66.563.458	102.931.139	181.769.291	2,0	76,6
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	333.830.915	298.140.683	160.138.588	1,8	-46,3
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	202.298.438	253.597.770	145.236.319	1,6	-42,7
8418	Buzdolapları, Dondurucular Ve Diğer Soğutucu Ve Dondurucu Cihazlar Ve Isı Pompaları	128.180.935	171.647.546	126.609.917	1,4	-26,2
2009	Meyve Ve Sebze Suları (Fermente Edilmemiş, Alkol Katılmamış)	51.200.512	73.878.716	123.638.865	1,4	67,4
8409	Sadece Veya Esas İtibariyle 84.07 Veya 84.08 Pozisyonlarındaki Motorların Aksam Ve Parçaları	49.821.458	74.850.603	115.922.450	1,3	54,9
7606	Aluminyum Saclar, Levhalar, Şeritler (Kalınlığı 0,2 Mm. Yi Geçenler)	16.264.012	91.786.475	105.504.845	1,2	14,9
6204	Kadınlar Ve Kız Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon Etek, Vb.(Yüz m)	60.952.482	75.412.029	104.183.730	1,2	38,2
8541	Diyodlar, Transistörler Vb Yarı İletken Tertibat; Işık Yayan Diyodlar (Led); Monte Edilmiş Piezo Ele	4.175	19.451	101.268.086	1,1	520531,8
1704	Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri (Beyaz Çikolata Dahil)	74.919.925	81.447.565	94.256.552	1,1	15,7
6907	Seramikten Döşeme/Kaplama Karoları, Kaldırım Taşları, Mozaik Küpler, Vb.Ve Bitirme Seramikleri	65.898.014	63.199.784	93.183.059	1,0	47,4
5702	Dokunmuş Halılar Ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları	428.985.994	526.311.906	625.940.602	7,0	18,9
8411	Turbojetler, Turbopropellerler Ve Diğer Gaz Türbinleri	266.677.212	325.463.893	549.721.159	6,1	68,9
8708	Karayolu Taşıtları İçin Aksam, Parça Ve Aksesuarlar	210.876.706	264.686.183	347.221.336	3,9	31,2
7113	Mücevherci Eşyası Ve Aksanı (Kıymetli Metallerden Veya Kıymetli Metallerle Kaplama Metallerden)	259.230.973	298.950.606	339.449.848	3,8	13,5

Kaynak: TüİK, 2020 (Mayıs)

ABD'ye Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektörü İhracatımızda Başlıca Ürünler (\$)

GRUPAD	2017	2018	2019	Değişim (%)	Vergi Oranları (%)
KAKAOSUZ ŞEKER MAMÜLLERİ	74.919.925	81.447.565	94.256.552	15,7	4-12
DİĞER DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ	7.388.587	9.076.312	68.653.792	656,4	0-8
SOYA FASULYESİ	41.208.272	10.226.794	38.510.992	276,6	0
YENİLEN ÇEŞİTLİ GIDA MÜSTAHZARLARI	63.565.784	53.314.817	34.340.851	-35,6	0-24
GIDA SANAYİNİN KALINTI VE DÖKÜNTÜLERİ, HAYVANLAR İÇİN HAZIRLANMIŞ KABA YEMLER	21.384.739	25.694.571	29.942.849	16,5	0-7
KAKAO VE KAKAO MÜSTAHZARLARI	12.089.246	22.992.880	28.532.038	24,1	0-10
TATLI BİSKÜVİ VE GOFRETLER	10.896.087	10.392.027	15.902.779	53,0	0-2
DİĞER PASTACILIK ÜRÜNLERİ	6.600.283	7.503.982	12.693.380	69,2	0-19
DİĞER YAĞLI TOHUMLAR	2.805.604	3.742.551	12.387.001	231,0	0-3
KAHVE VE BAHARAT	8.917.944	7.209.465	10.832.180	50,2	0-1
MAKARNA	5.547.745	5.942.655	9.424.264	58,6	3-6
AYÇİÇEK YAĞI (HAM)	0	1.412.792	4.965.609	251,5	5
DİĞER ŞEKERLİ MAMULLER	2.952.927	3.249.123	4.297.133	32,3	0-8
DİĞER BAKLAGİLLER	29.174	103.047	4.000.838	3.782,5	0-1
DİĞER BİTKİSEL YAĞLAR	4.176.373	1.868.969	3.531.097	88,9	0-5
AYÇİÇEK YAĞI (RAFİNE)	2.954.788	3.289.658	2.781.252	-15,5	4
AYÇİÇEĞİ TOHUMU	45.596	712.355	2.690.880	277,7	0
MERCİMEKLER	4.235.857	2.215.097	1.995.874	-9,9	0-1
BULGUR	1.475.856	2.072.174	1.486.427	-28,3	14
FASULYE	229.360	366.611	1.076.449	193,6	0-1
PİRİNÇ	541.565	545.085	852.445	56,4	1-6
NİŞASTALAR, İNÜLİN	134.555	881.471	827.571	-6,1	0-3
MARGARİN	362.349	635.430	755.155	18,8	7-9
NOHUT	303.453	479.013	389.795	-18,6	1
SOYA YAĞI	0	0	336.963	-	10-19
İRMİK (BUĞDAYDAN)	131.094	193.718	143.856	-25,7	0-3
MISIR	11.187.311	7.554.339	63.897	-99,2	0
ŞEKER	54.546	69.275	27.680	-60,0	8-17
BUĞDAY UNU	2.166.925	2.507.616	25.921	-99,0	1
MISIR YAĞI	18.630	69.742	23.676	-66,1	
DİĞER HUBUBAT	0	0	1.310	-	
TOPLAM	286.324.575	265.769.134	385.750.506	45,1	

Kaynak: TÜİK, Market Access Map 2020 (Mayıs)

ABD'nin kakaosuz şeker mamülleri sektörü ithalatında Türkiye 88 milyon Dolar ihracatla 6. sıradadır. Türkiye'nin ABD ithalatından aldığı pay %4,5 olup, Kanada ve Meksika'nın aldığı pay %60'dır. Rakiplerimiz bu sektörde güçlü ihracatçılardır. Tayland, Brezilya, İsviçre hariç diğer ihracatçılar dünya sıralamasında ilk 10'da bulunmaktadır. (Türkiye bu sıralamada 9. sıradadır) Fakat Kanada, Çin, Almanya aynı zamanda bu sektör için dünya ithalat sıralamasında da ilk 10 içinde yer almaktadır. Bu ülkeler ihraç edebildiği bu ürün grubunda aynı zamanda dışarıya bağımlıdır. Meksika'ya %0, Kanada'ya %0-8, Brezilya ve Tayland'a %0-11 arası vergi uygulamaktadır. İlk 10'da yer alan diğer ülkelere ise aynı oranda vergi uygulamaktadır. Türkiye'nin bu ürün gamında ABD'ye en çok sattığı ürün GTİP 1704.90 kodlu "Beyaz çikolata dahil kakao içermeyen şekerlemeler"dir. (Sakız hariç) ABD 1,97 milyar Dolar değerindeki ithalatının 1,85 milyar Dolarını bu ürün grubunda gerçekleştirmektedir. Doğru pazarlama taktikleri ile ihracatçılarımız bu pastadan daha fazla pay alabilirler.

ABD'nin Kakaosuz Şeker Mamülleri Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Meksika	541.962	599.220	575.424	640.806
Kanada	495.936	502.563	504.394	500.051
Çin	154.987	148.899	146.924	158.311
Almanya	94.569	110.738	129.381	138.184
İspanya	53.309	53.397	70.349	90.499
Türkiye	55.756	82.615	81.654	88.242
İsviçre	35.899	34.317	40.493	41.494
Tayland	32.187	37.590	34.811	37.692
Brezilya	28.334	30.579	34.019	36.092
Hollanda	18.932	20.743	25.032	25.451
Genel Toplam	1.699.064	1.829.270	1.846.386	1.970.563

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Diğer değirmencilik ürünleri ihracatımıza bakacak olursak, Türkiye 2018 yılında ihracatını önemli bir artışla 94 milyon Dolara çıkarmış ve %8 pay ile 4. sırada yerini almıştır. ABD'nin bu ürün grubunda ithalat talebinin yaklaşık %50'si Kanada ve Avustralya'dan sağlamaktadır. Bu ürün gamında, Türkiye tarafından en fazla ihraç edilen ürün GTİP 1104.23 "Gövde, inci, dilimlenmiş veya başka şekilde işlenmiş mısır taneleri (haddelenmiş, kuşbaşı hariç)" olmuştur. İhracatımızın yaklaşık %90'ını bu ürün oluşturur. Bu ürün için uygulanan vergi %1 olup, 2019 kesinleşmemiş Trademap verilerine göre ABD'nin bu ürün için ihtiyacının neredeyse tamamı Türkiye tarafından karşılanmaktadır.

ABD'nin Diğer Değirmencilik Ürünleri İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Kanada	319.157	301.060	307.388	339.857
Avustralya	171.637	177.294	156.369	183.654
Almanya	76.903	80.604	98.294	96.828
Türkiye	3.513	9.697	1.144	93.518
Meksika	54.127	74.852	83.236	86.595
Çin	53.534	48.500	40.180	56.264
Fransa	20.321	30.084	37.672	38.346
Polonya	16.206	16.567	23.056	30.672
Hollanda	7.975	2.439	13.419	23.413
Hindistan	11.005	11.268	16.461	23.023
Genel Toplam	872.538	890.994	925.676	1.120.099

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

ABD'nin soya fasülyesi ithalatı yıldan yıla düşüyor olmakla birlikte, Türkiye %1,7 pay ve 5,8 milyon Dolar ihracat ile ABD'nin ithalatında 10. sıradadır. Uzak Doğu mutfağında sık kullanılan bir ürün olan soya fasulyesinin Brezilya'dan sonra en büyük üreticisi ve ihracatçısı ABD olup, en büyük ithalatçı Çin'e de bu iki ülke tarafından mal sağlanmaktadır. İç talebi karşılayamadığı noktada ihracata yönelmektedir.

ABD'nin Soya Fasülyesi Ürünleri İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Kanada	208.959	99.889	85.901	88.326
Hindistan	111.306	72.682	110.979	86.389
Kazakistan	0	0	14.736	47.504
Arjantin	32.688	43.522	61.978	36.076
Ukrayna	80.883	20.860	23.974	29.448
Şili	9.892	11.527	16.489	16.956
Çin	39.237	20.521	9.692	10.412
Sırbistan	0	0	0	8.922
Uruguay	9.180	9.312	16.350	6.631
Türkiye	17.182	111.154	86.630	5.796
Genel Toplam	522.672	400.668	432.180	341.840

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

ABD, yaklaşık 7 milyar Dolar olan yenilebilir çeşitli gıda müstahzarları ithalatının %55'ini Singapur ve Kanada'dan gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 41,6 milyon Dolar ihracat ile 23. sırada olduğu bu ürün gamında, ABD'ye en çok "Diğer Gıda Müstahzarları" (GTİP 2106.90) ihraç edilmektedir. Türkiye'ye uygulanan vergi %1'dir. Bu ürün grubunda, Türkiye'nin dünya ithalatının %13'ünü gerçekleştiren ABD'den aldığı pazar payı düşük olmakla birlikte, dünya ihracatında %1'lik bir paya sahiptir.

ABD'nin Yenilen Çeşitli Gıda Müstahzarları İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Singapur	7.845	6.755	8.555	2.612.347
Kanada	1.033.651	967.050	1.070.651	1.147.623
Çin	209.185	245.182	296.257	380.705
Meksika	311.580	297.521	296.206	299.669
Tayland	175.619	174.797	204.504	219.317
Almanya	169.876	173.164	176.033	195.877

Brezilya	151.421	143.009	165.129	173.935
Japonya	98.609	108.849	107.795	119.040
İtalya	61.025	51.871	84.450	116.252
Denmark	86.584	120.818	120.046	114.736
...	...	...	...	...
23.Türkiye	51.831	58.999	46.735	41.594
Genel Toplam	3.477.449	3.525.688	3.758.931	6.806.653

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Kakao ve Kakao Müstahzarları sektöründe, ihracatımızın %99'u, Türkiye'ye %10 vergi uygulanan "Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları" (GTİP 1806) ürününde gerçekleşmektedir. ABD bu ürün gamında ithalatının %57'sini GTİP 1806'dan yapmaktadır. Türkiye bu üründe ABD ihracatından %1 pay ve 25,1 milyon Dolar ihracat ile 23. sırada yer almaktadır. İlgili üründe Kanada ve Meksika vergi avantajına sahip olup, Türkiye dünya ihracat sıralamasında 13. olduğu bu üründe en azında 19. Sıradaki İrlanda gibi aynı vergi oranına sahip bir ülkenin 38 milyon Dolarlık ihracatından pay alabilir.

ABD'nin Kakao ve Kakao Müstahzarları Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (ilk 10)	2015	2016	2017	2018
Kanada	1.330.802	1.456.218	1.463.911	1.410.599
Fildişi Sahili	941.729	1.063.605	918.506	756.445
Meksika	505.926	527.681	548.019	506.081
Endonezya	282.072	248.366	311.476	372.254
Gana	225.528	233.373	230.386	175.632
Hollanda	152.178	217.314	206.931	172.112
Almanya	152.281	154.223	159.383	164.785
Belçika	131.292	148.019	168.670	149.663
Ekvador	318.143	196.275	147.739	140.519
Malezya	132.893	132.037	129.623	124.433

...	...	...	...	...
23. Türkiye	6.783	11.360	13.158	25.138
Genel Toplam	4.983.840	5.208.799	5.145.881	4.856.588

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Dünyanın en büyük tatlı bisküvi ve gofret ithalatçısı ABD, bu ihtiyacının yaklaşık %50'sini tek başına Kanada'dan sağlamaktadır. ABD, ithalatının %67'sini GTİP 1905.90 "Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer fırıncılık ürünleri" (kakao içerip içermediğine bakılmaksızın), %24'ünü ise GTİP 1905.31 "Tatlı bisküviler" oluşturmaktadır. 2018 yılında Türkiye 18,8 milyon Dolar ihracat ile ABD'nin ithalatında 26. sırada yer almaktadır. Tatlı Bisküviler ürün grubunda dünya ihracat sıralamasında 7. olduğumuz düşünüldüğünde, bizim gerimizde olan ve birçoğunun aynı zamanda ihracatçısı olduğumuz, İtalya, Hindistan, İngiltere, Tayland ve G.Kore'nin aldığı paydan (1905.31 için yaklaşık %7) daha fazla pay alabilmemiz mümkündür.

ABD'nin Tatlı Bisküvi ve Gofretler Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Kanada	1.826.889	2.037.145	2.211.878	2.543.991
Meksika	796.685	1.016.510	1.138.099	1.194.499
Fransa	100.060	134.498	168.965	208.631
İtalya	154.532	155.884	177.410	204.695
Almanya	116.582	115.738	127.379	154.930
Hindistan	82.513	92.212	95.828	102.812
Belçika	51.837	62.926	76.505	83.325
İngiltere	73.611	68.092	74.115	82.141
Tayland	52.277	59.497	65.045	72.254
G. Kore	52.248	56.931	55.672	60.779
...	...	...	...	...
26. Türkiye	11.753	14.290	15.761	18.776
Genel Toplam	3.951.937	4.488.769	4.931.923	5.480.474

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

ABD makarna ithalatında 10. sırada olmasına rağmen, Türkiye gibi makarna ihracatında güçlü bir ülkenin, güçlü bir ticaret partnerine sadece pastadan %1'lik pay alacak şekilde ihracat yapması potansiyelinin gerisinde kaldığını göstermektedir. ABD ithalatının %60'ını ilk üç ülke olan İtalya, Kanada ve G.Kore'den yapmaktadır. Kanada dünya ihracatında 17. sırada yer almakta ve dünya ihracat payının sadece %1,2'sini karşılamaktadır, buna rağmen ABD'nin ithalatından aldığı %13'lük pay potansiyelinin üstündedir. Türkiye 2018 yılında 10,5 milyon Dolar ihracat ile ABD'nin makarna ithalatında 10.sırada yer almaktadır.

Trademap verileri doğrultusunda birim fiyatımız 2.790 USD/ton'dur; bu ABD'nin ortalama alım fiyatından (2.050 USD/ton) yüksektir.

ABD'nin Makarna Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (ilk 10)	2015	2016	2017	2018
İtalya	310.427	315.463	322.786	361.653
Kanada	108.235	108.337	119.404	129.614
G. Kore	176.492	146.670	134.008	128.782
Çin	65.131	73.748	79.552	94.689
Tayland	64.055	60.908	61.159	66.771
Japonya	22.452	26.629	27.910	32.046
Vietnam	49.863	48.990	43.841	30.826
Mexico	15.325	16.663	19.202	25.878
Tayvan	16.901	17.007	16.940	18.458
Türkiye	6.257	9.035	7.937	10.514
Genel Toplam	918.362	910.468	919.329	987.807

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Türkiye'nin rafine ayçiçek yağı pazarından aldığı paya baktığımızda, dünya ihracatından aldığı pay %12,5 iken, ABD pazarından sadece %8'lik bir pay almaktadır. Önümüzde yer alan ülkelerin hepsi ihracat sıralamasında Türkiye'nin gerisinde olup, Meksika hariç tüm ülkelere (Türkiye dahil) %4 vergi uygulanmaktadır. Ülkemizin ihracatındaki artış trendi dikkat çekici olup, zamanla bu ülkelerin ihracat payından pay almamız olasıdır. Türkiye 2018 yılında 6,2 milyon Dolar ihracat ile ABD rafine ayçiçek yağı ithalatında 6.sırada yer almaktadır.

ABD'nin Rafine Ayçiçek Yağı Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Fransa	15.104	24.849	19.260	19.488
Ukrayna	2.150	7.717	12.466	15.772
Hollanda	6.240	4.841	9.634	14.249
İspanya	5.497	6.548	6.700	7.804
Meksika	6.528	6.975	7.913	6.734
Türkiye	37	30	1.481	6.220
Arjantin	1.706	2.211	3.279	3.883
Belçika	2.198	2.787	1.029	1.371
İtalya	926	755	887	773
Kanada	3.780	904	1.876	688
Genel Toplam	45.924	59.624	66.097	78.673

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Buğday unu sektöründe, artık dünyanın en büyük buğday üreticilerinden biri olan ve yeni ekim alanları açan Kanada, ABD'nin buğday unu ihracatının yaklaşık %60'ını karşılamaktadır. 2018 yılında Türkiye'nin aldığı pay 2,9 milyon Dolar ihracat ile yaklaşık %2'dir. Kesinleşmemiş 2019 Trademap verilerine göre ise, ABD'nin Türkiye'den buğday unu ithalatı 1 milyon Doların altına düşmüştür.

ABD'nin Buğday Unu Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Kanada	119.749	119.524	116.901	119.487
Hindistan	21.935	24.075	28.414	38.408
İtalya	14.101	15.301	18.508	21.775
G. Kore	4.491	4.617	4.511	5.136
Meksika	4.958	4.330	3.712	3.825
Türkiye	2.543	3.030	2.300	2.920

Japonya	1.105	1.473	1.592	2.376
Y. Zelanda	0	20	1.628	2.316
Çin	1.590	1.612	1.500	1.805
Fransa	385	810	1.751	1.760
Genel Toplam	178.939	182.022	187.716	207.362

Kaynak: Trademap, 2020 (Mayıs)

Türkiye'nin ABD'den İthalatında Başlıca Ürünler (\$)

Türkiye'nin 2019 yılında ABD'den gerçekleştirdiği ithalat bir önceki yıla göre %2,2 düşüş ile 12,2 milyar Dolar olmuştur. Hava taşıtları, demir çelik ürünleri, turbojetler, petrol gazları-doğalgaz ve pamuk,ithal ettiğimiz başlıca ürünlerdir.

GTIP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%) 2019	2018 - 2019 Değişimi (%)
	TOPLAM	12.131.092.869	12.433.171.610	12.153.838.041	100	-2,2
8802	Helikopterler, Uçaklar Vb; Uzay Araçları (Uydular Dahil), Uzay Araçlarını Fırlatıcı Araçlar Ve Yörün	988.503.902	985.419.897	1.280.624.720	10,5	30,0
7204	Dökme Demirin, Demirin Veya Çeliğin Döküntü Ve Hurdaları Veya Bunların Eritilmesi İle Elde Dilmiş Kü	1.125.156.693	1.281.387.536	1.132.655.363	9,3	-11,6
8411	Turbojetler, Turbopropellerler Ve Diğer Gaz Türbinleri	718.167.695	896.197.232	758.307.306	6,2	-15,4
2711	Petrol Gazları Ve Diğer Gazlı Hidrokarbonlar	379.368.085	456.077.632	705.676.668	5,8	54,7
5201	Pamuk (Karde Edilmemiş Veya Penyelenmemiş)	733.245.633	704.104.140	646.487.904	5,3	-8,2
8803	88.01 Ve 88.02 Pozisyonlarındaki Hava	166.513.555	192.434.374	381.745.920	3,1	98,4

	Taşıtlarının Aksam Ve Parçaları					
3004	Tedavide Veya Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	319.406.518	302.888.074	350.345.837	2,9	15,7
3901	Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	41.708.013	129.285.506	302.198.194	2,5	133,7
0802	Diğer Kabuklu Meyveler (Taze/Kurutulmuş) (Kabuğu Çıkarılmış/Soyulmuş)	157.320.806	203.003.644	291.234.982	2,4	43,5
3002	İnsan Kanı, Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	243.532.776	226.197.922	265.991.055	2,2	17,6
2701	Taşkömürü; Taşkömüründen Elde Edilen Briketler, Topak Vb. Katı Yakıtlar	325.571.350	454.465.159	207.196.265	1,7	-54,4
8708	Karayolu Taşıtları İçin Aksam, Parça Ve Aksesuarlar	154.747.180	184.495.358	190.193.939	1,6	3,1
9018	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte Ve Veterinerlikte Kullanılan Alet Ve Cihazlar	189.373.240	176.860.370	174.273.931	1,4	-1,5
2713	Petrol Koku, Petrol Bitümeni Ve Petrol Yağlarının Veya Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağların	291.618.568	431.796.911	167.716.290	1,4	-61,2
4703	Sodalı Veya Sülfatlı Kimyasal Odun Hamuru	148.446.802	194.293.226	163.743.059	1,3	-15,7
7508	Nikelden Diğer Eşya	89.207.490	110.902.294	150.995.467	1,2	36,2
2303	Niştacılık, Şeker Pancarı, Şeker Ve İçki Sanayinin Artık Ve Posaları	317.537.494	248.797.774	149.918.755	1,2	-39,7
2905	Asiklik Alkoller Ve Bunların Halojenlenmiş, Sülfolanmış, Nitrolanmış Veya Nitrozalanmış Türevleri	6.200.155	29.717.752	138.226.989	1,1	365,1

9014	Pusulular; Diğer Seyrüsefer Alet Ve Cihazları	35.152.670	71.018.774	135.962.414	1,1	91,4
8481	Borular, Kazanlar, Tanklar, Depolar Ve Benzeri Diğer Kaplar İçin Musluklar, Valfler (Vanalar) Ve Ben	89.321.091	93.432.693	108.041.297	0,9	15,6
8108	Titanyum Ve Titanyumdan Eşya (Döküntü Ve Hurdalar Dahil)	55.602.257	61.322.310	105.643.375	0,9	72,3
8471	Otomatik Bilgi İşlem Mak. Bunlara Ait Birimler; Manyetik Veya Optik Okuyucular, Verileri Koda Dönüşt	83.136.447	88.357.593	95.395.594	0,8	8,0
8802	Helikopterler, Uçaklar Vb; Uzay Araçları (Uydular Dahil), Uzay Araçlarını Fırlatıcı Araçlar Ve Yörün	988.503.902	985.419.897	1.280.624.720	10,5	30,0
7204	Dökme Demirin, Demirin Veya Çeliğin Döküntü Ve Hurdaları Veya Bunların Eritilmesi İle Elde Dilmiş Kü	1.125.156.693	1.281.387.536	1.132.655.363	9,3	-11,6
8411	Turbojetler, Turbopropellerler Ve Diğer Gaz Türbinleri	718.167.695	896.197.232	758.307.306	6,2	-15,4

Kaynak: TÜİK, 2020 (Mayıs)

3. PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

3.1 TİCARETİ ETKİLEYEN KÜLTÜREL FAKTÖRLER

Birey odaklı, kişisel inisiyatif ve başarıya önem veren bir kültüre sahip olan Amerikalılar, düşüncelerini pek saklamayan dürüst bir yapıya sahiptirler. Konunun etrafında dolaşmaktan hoşlanmazlar ve doğrudan konuya girerler. Dolayısıyla Amerikalı bir iş adamı eğer iş konusunda olumsuz düşünüyorsa "Hayır" cevabını vermekten çekinmez. ABD iş kültüründe "vakit nakittir" kavramı çok ciddi bir şekilde takip edilmektedir. Amerikalılar görüştükları işadamlarının farklı kültürlerden olduklarının çoğu kez farkına bile varmazlar. İş her zaman için ön plandadır. Toplantıları problem-çözme mantığı içinde yürütürler. Şirket politikaları bakımından her konunun kuralı oluşturulur ve her seviyedeki uzmanlar da bu

kurallara uyarlar. Ülkede iş ahlakı son derece kuvvetlidir. İş görüşmelerinde kişisel konuların tartışılmasından hoşlanmazlar.

ABD'lilerle iş yaparken iş ortamındaki hiyerarşi, unvanlar ve dereceler önemli olmakla beraber ofis dışında hiç resmi olmayan bir tutum ve samimiyet sergilemek olağandır. Resmi olmayan ve insani ilişkilerde eşitlik olan konulara değer vermektedirler. Bu yüzden karşıdaki kişiyi rahatlatmak için statü kavramını ortadan kaldırma eğilimi içerisindedirler.

Amerikalılar karmaşık görüşmeleri safhalara bölerek yürütürler. Konuları ayırırlar ve belli bir zaman dilimi içerisinde tek bir konuyu işlerler. Amerikalılar tarihi belirtirken ilk olarak ay, gün ve en sonunda da yılı belirtirler. (Örneğin? December 5, 2001 ya da 12/5/01).

İsim sıralaması ilk önce adı, orta adı ve soyadı şeklinde verilmektedir. Tanışılan kişiye ilk önce unvanı, daha sonra da soyadı ile hitap etmekte fayda vardır.

3.2 PASAPORT VE VİZE İŞLEMLERİ

Türk işadamlarımızın ABD'ye seyahatlerinde Göçmenlik Dışı Vize almaları gerekmektedir. Göçmen Olmayan Vize Bölümü Amerika Birleşik Devletleri'ne geçici olarak iş veya turistik amaçlı seyahat eden kişilerin başvurularını değerlendirir. Başvurular sadece randevu yoluyla kabul edilir. 1 Şubat 2010 itibariyle, ABD Ankara Büyükelçiliği'nden ve ABD İstanbul Başkonsolosluğu'ndan yapılacak bütün göçmen olmayan vize başvurularının, elektronik vize başvuru formu olan DS-160'ı internet üzerinden göndermeleri yoluyla yapılması gerekmektedir. Vize başvurularının planlanan seyahat tarihinden en az 6-8 hafta önceden yapılması tavsiye edilmektedir. ABD vizesi için başvuru randevuları; www.usvisa-info.com adresindeki internet sitesi ya da (0850) 252-6355 numaralı telefon aracılığıyla alınabilmektedir. Detaylı bilgi için <http://turkish.turkey.usembassy.gov> ziyaret edilmelidir.

3.3 RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ

ABD'de normal çalışma günleri Pazartesi-Cuma arasındır. Mesai saatleri genelde sabah 08.00-17.00 veya 09.00-18.00 arasındır.

<https://www.opm.gov/policy-data-oversight/pay-leave/federal-holidays/#url=2020>

1 Ocak Çarşamba	New Year's Day
20 Ocak Pazartesi	Mr. Luther King Day
17 Şubat Pazartesi	Washington's Birthday
25 Mayıs Pazartesi	Memorial Day
3 Temmuz Cuma	Independence Day
7 Eylül Pazartesi	Labor Day
12 Ekim Pazartesi	Columbus Day
11 Kasım Çarşamba	Veterans Day
26 Kasım Perşembe	Thanksgiving Day
25 Aralık Cuma	Christmas Day

3.4 YEREL SAAT

Atlas Okyanusu kıyısı Türkiye'den 7 saat, Büyük Okyanus kıyısı ise 10 saat geridir.

3.5 İKLİM

Çok geniş bir coğrafyaya yayılan ABD'nin farklı bölgelerinde farklı iklim özellikleri görülmektedir. Genelde ılıman olan iklim, güneye doğru tropikal özelliklerle göstermektedir. Hawaii ve Florida'da tropik, Alaska'da kutup iklimi gözlenirken Mississippi Nehri'nin batısındaki büyük düzlüklerde yarı bozkır iklimi hakimdir. Ovak ve Şubat aylarında Rocky Dağları'nın doğu eteklerinden esen ılık rüzgarlar zaman zaman kuzeybatıda hakim olan soğuk kışların etkisini azaltmaktadır. Federal Başkent Vaşington'da en sıcak ay Temmuz (21-31°C), en soğuk ay Ocak (-3-6°C), yağmur yağışının en bol olduğu ay Ağustos, en kurak ay Şubat ayıdır.

3.6 DAHİL OLDUĞU ULUSLARARASI ANLAŞMALAR

Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA/USMCA)

ABD Başkanı Trump, ABD, Kanada ve Meksika arasındaki 1 trilyon Dolarlık ticareti düzenleyen ve 1 Ocak 1994 tarihinden bu yana yürürlükte olan Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması

(NAFTA)'nın "adil olmadığı" gerekçesiyle değiştirilmesini ve söz konusu Anlaşmanın yerini alacak yeni bir Anlaşma imzalanmasını talep etmekte idi. Yapılan revize çalışmaları neticesinde, Washington'dan gelen talep sonrası USMCA olarak adlandırılan yeni anlaşma, ABD Başkanı Trump, Kanada Başbakanı Justin Trudeau ve eski Meksika Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto tarafından Kasım 2018'de Arjantin'deki G20 Zirvesi'nde imzalanmıştı. Trudeau dahil olmak üzere birçok kişi tarafından "Yeni NAFTA" veya "NAFTA 2.0" olarak nitelenen anlaşma, bütün taraf ülkelerin parlamentolarınca onaylanması halinde yürürlüğe girecek.

Trans- Pasifik Ortaklığı (TPP)-Durduruldu

Avustralya, Yeni Zelanda, Brunei, Singapur, Peru, Şili, Vietnam, Malezya, Meksika, Kanada ve Japonya ile Trans-Pasifik Ortaklığı (Trans Pasific Partnership-TPP) Serbest Ticaret Anlaşması 2016'da imzalanmış olup, henüz yürürlüğe girmemişken, yeni seçildiği dönemde ABD başkanı Donald Trump Ocak 2017'de TPP'den ABD'nin imzasını geri almıştır.

Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP)-Durduruldu

Avrupa Birliği (AB) ile Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (Transatlantic Trade and Investment Partnership-TTIP) devam etmektedir. Dünya GSYİH'nin %47'sini ve küresel ticaret akışının %30'unu gerçekleştiren Avrupa Birliği (AB) ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) unsurunu da içeren kapsamlı bir Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) tesis edilmesine yönelik ilk tur müzakereler 2013 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilmiş; bugüne kadar sonuncusu 3-7 Ekim 2016 tarihlerinde Brüksel'de olmak üzere 15 tur müzakere yapılmıştır.

Son turda bugüne kadar tarafların ayrı ayrı önermiş olduğu metinlerin birleştirilmesi ile metinler üzerindeki mevcut farklılıkların giderilmesine çalışılmıştır. Mevcut durumda söz konusu Anlaşmanın 30 başlığa sahip olacağı ortaya çıkmış olup, her başlıkta farklı oranlarda ilerleme sağlanmıştır. Geline aşamada taraflar arasındaki temel anlaşmazlık noktaları otomotiv sektörü ile tarım ürünlerinde verilecek tavizler, kamu alımları, hizmetler, fikri mülkiyet hakları kapsamında coğrafi işaretler hususu, sağlık ve bitki sağlığı konusunda biyoteknoloji (GDO'lu ürünler) alanı ve sektörel alanlar üzerinde yoğunlaşmaktadır.

8 Kasım 2016 tarihinde ABD'de yapılan seçimler sonrası Donald Trump'ın ABD başkanı olmasıyla TTIP'in geleceğine ilişkin bir belirsizlik dönemine girilmiştir. AB Ticaret Komiseri Cecilia Malmström 11 Kasım 2016 tarihinde Brüksel'de düzenlenen Ticaret Konseyi'nde verdiği basın konferansında TTIP müzakerelerinin mevcut durumda devam etmesinin gerçekçi

olmadığını belirtmiş, bununla birlikte ABD tarafının hazır olmasıyla birlikte müzakereleri tekrar başlatmaya kendilerinin hazır olduğunun altını çizmiştir. Bu gelişmeler üzerine 15 Nisan 2019'da müzakereler Avrupa Komisyonu tarafından "eski ve artık geçerli değil" olarak ilan edilmiştir.

Çok Taraflı/ Çoklu Anlaşmalar

ABD, 1 Ocak 1995 tarihinden bu yana Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesidir. ABD DTÖ'nün dünya ticaret sistemi içindeki önemini kabul etmekle birlikte yaklaşık 14 yıldır sürdürülen Doha Turu görüşmelerinden sonuç alınmasının artık mümkün olmadığını ileri sürmektedir. ABD tarım ve sanayi ürünlerinde pazara giriş, tarımsal destekler gibi alanlarda görüşmelere hazır olduğunu, ancak, bunun artık Doha Turu gündemi üzerinde yapılmasının uygun olmadığını, geçen 14 yıl içinde şartların tamamen değiştiğini ve DTÖ'nün de artık Doha Turunun dışına çıkarak, dünya ticaretinin yeni gündemine göre hareket edilmesi gerektiğini iddia etmektedir.

ABD, NAMA müzakereleri alanında, tarife indirimlerini en üst seviyede yapmayı ve NAMA'da gerçek pazara girişi sağlamayı hedefleyen "Friends of Ambition" grubuna dahildir. ABD, hem Bilgi Teknolojileri Anlaşması (ITA) ile Kamu Alımları Anlaşmasına taraftır. Ayrıca, ABD Çevresel Ürünler Anlaşması (EGA) müzakerelerine de taraftır. DTÖ üye devletlerinin 2/3'ünün iç onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından yürürlüğe girmesi öngörülen Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nı ABD, 23 Ocak 2015 tarihinde onaylamıştır. Öte yandan, 2012 yılından bu yana sürdürülen Hizmet Ticareti Anlaşması (TiSA) müzakerelerinin AB ve Avustralya ile birlikte eş başkanlığını yürüten ve inisiyatifi başlatan ülkelerden olan ABD, müzakerelerde de en etkin ve yönlendirici ülkedir. Ancak Aralık ayında gerçekleştirilmesi öngörülen müzakere turu, ABD'deki Başkanlık seçimlerinin ardından iptal edilmiş ve müzakerelere ara verilmiştir. Müzakerelerin 2017 yılında olduğu gibi 2018 yılında da yeniden başlatılması yönünde bir beklenti bulunmamaktadır.

Türkiye'nin ABD ile ticaret hacmini 100 milyar Dolara çıkarma hedefi doğrultusunda, serbest ticaret anlaşması müzakerelerine başlanması konusunda en yakın zamanda çalışmaların başlaması beklenmektedir. Diğer taraftan ülkenin ikili STA imzaladığı 20 ülke (Avustralya, Bahreyn, Kanada, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Dominik, El Salvador, Guatemala, Honduras, İsrail, Ürdün, Güney Kore, Meksika, Fas, Nikaragua, Umman, Panama, Peru ve Singapur) bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

“CIA, *The World Factbook*”, erişim Mayıs, 2020, <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/us.html>

“IMF, *Countries, USA*”, erişim Mayıs, 2020, <https://www.imf.org/en/Countries/USA>

Özkaya, F.D. (2014) “*Latin Amerika Mutfağının Kültürel Etkileşim Yolu (The Culturel Interaction Journey of Latin American Cuisine)*”, erişim Mayıs, 2020, http://www.jotaqs.org/Articles/2014_vol2_issue1/2014_vol2_issue1_article5.pdf

“Ticaret Bakanlığı ABD Ülke Bilgileri”, erişim Mayıs, 2020, <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/kuzey-amerika/abd/genel-bilgiler>

İhracat-İthalat Verileri, 2020. New York: International Trade Center (ITC) – Trade Map

İhracat-İthalat Verileri, 2020. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)